

Inrichting natuur op eigen grond

Natuurontwikkeling Worsumsche Broek

Toelichting

Opdrachtgever Staatsbosbeheer

Provincie Gelderland

Maart 2022

Titel	:	Inrichting natuur op eigen grond
Subtitel	:	Natuurontwikkeling Worsumsche Broek Ruimtelijke onderbouwing
Versie	:	0.1
Status	:	Concept
Datum uitgave	:	.. maart 2022
Opdrachtgever	:	Provincie Gelderland - de heer J. Kroon Staatsbosbeheer – de heer T. Wijers
Samensteller	:	Ing. J. (José) ten Ham
Akkoord voor uitgave	:	Ing. H. (Harry) Zwart Msc, projectleider
Paraaf	:	

Kantoorboerderij Rustenburg
Lekdijk 15 | 4121 KG Everdingen
www.bwz-ingenieurs.nl

Inhoud

Inhoud	2
1 Inleiding	3
2 Beschrijving van het plangebied	4
2.1 Ligging en begrenzing	4
2.2 Vigerend planologisch regime	4
2.3 Toekomstige situatie	6
2.4 Ruimtelijke en stedenbouwkundige effecten.....	7
3 Beleidskader.....	9
3.1 Rijksbeleid.....	9
3.2 Provinciaal beleid.....	10
3.3 Gemeentelijk beleid.....	13
4 Onderzoek.....	16
4.1 Bodem.....	16
4.2 Archeologie en cultuurhistorie	17
4.3 Ecologie.....	19
4.4 Geluid.....	20
4.5 Luchtkwaliteit	21
4.6 Externe veiligheid	21
4.7 Verkeer en parkeren.....	21
4.8 Leidingen en infrastructuur	21
4.9 Bedrijven en milieuzonering.....	22
4.10 Water	22
4.11 Vormvrije m.e.r.-beoordeling.....	26
5 Juridische aspecten.....	29
5.1 Inleidende regels	29
5.2 Bestemmingsregels.....	29
5.3 Algemene regels	30
5.4 Overgangs- en slotregels	31
6 Uitvoerbaarheid	32
6.1 Economische uitvoerbaarheid.....	32
6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid.....	32
Bijlagen.....	33

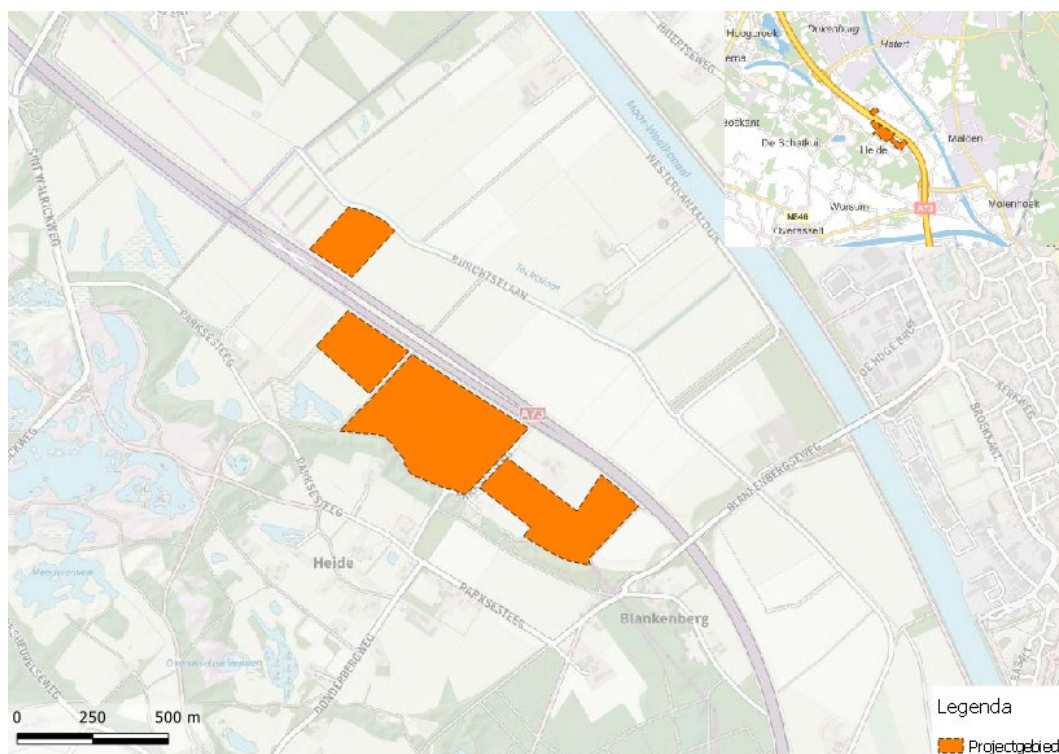

1 Inleiding

Staatsbosbeheer en Provincie Gelderland hebben het voornemen een aantal percelen in de Worsumsche Broek, gemeente Heumen, om te vormen naar natuur. Het plangebied vormt een schakel in de EVZ tussen het Vennengebied (zuid) en de stuwwal (noord). Met het beheer en de aanleg van nieuwe natuur zorgen Provincie en Staatsbosbeheer voor het versterken van de bestaande natuurwaarden.

De meeste percelen binnen het plangebied hebben binnen het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied Heumen' de bestemming Agrarisch met waarden – Landschap en natuur. De ontwikkelingen passen binnen deze bestemming. Om de natuurwaarden in de toekomst zeker te stellen is wijziging naar de bestemming Natuur door middel van een nieuw postzegelbestemmingsplan echter gewenst. Voorliggende rapportage dient ter onderbouwing voor de bestemmingsplanwijziging.

De Worsumsche Broek, een open en laag gelegen graslandgebied op Oude maasklei, ligt ten noordoosten van Overasselt, naast de A73. In totaal omvat het plangebied circa 30 hectare. Figuur 1-1 geeft de ligging van het plangebied weer.

2 Beschrijving van het plangebied

2.1 Ligging en begrenzing

Het plangebied bestaat uit gras- en akkerland met een totale oppervlakte van 29,9 hectare. De percelen zijn grotendeels in eigendom van Staatsbosbeheer en de provincie Gelderland. Het plangebied ligt in kleinschalig agrarisch gebied met verspreid liggende boerderijen, akkers, buurtschappen, houtsingels en bosschages. Dwars door het plangebied loopt een hoogspanningsleiding. Alle percelen liggen binnen het Gelders Natuurnetwerk. Ten westen van het plangebied ligt het natuurgebied Hatertse en Overasseltse Vennen.

De percelen ten zuiden van de A73 worden begrensd door de Parksesteeg, het perceel ten noorden van de A73 door de Burchtselaan. Het plangebied wordt verder begrensd door particuliere percelen, op een aantal percelen zijn woonhuizen aanwezig. In Figuur 2-1 is de begrenzing van het plangebied weergegeven.

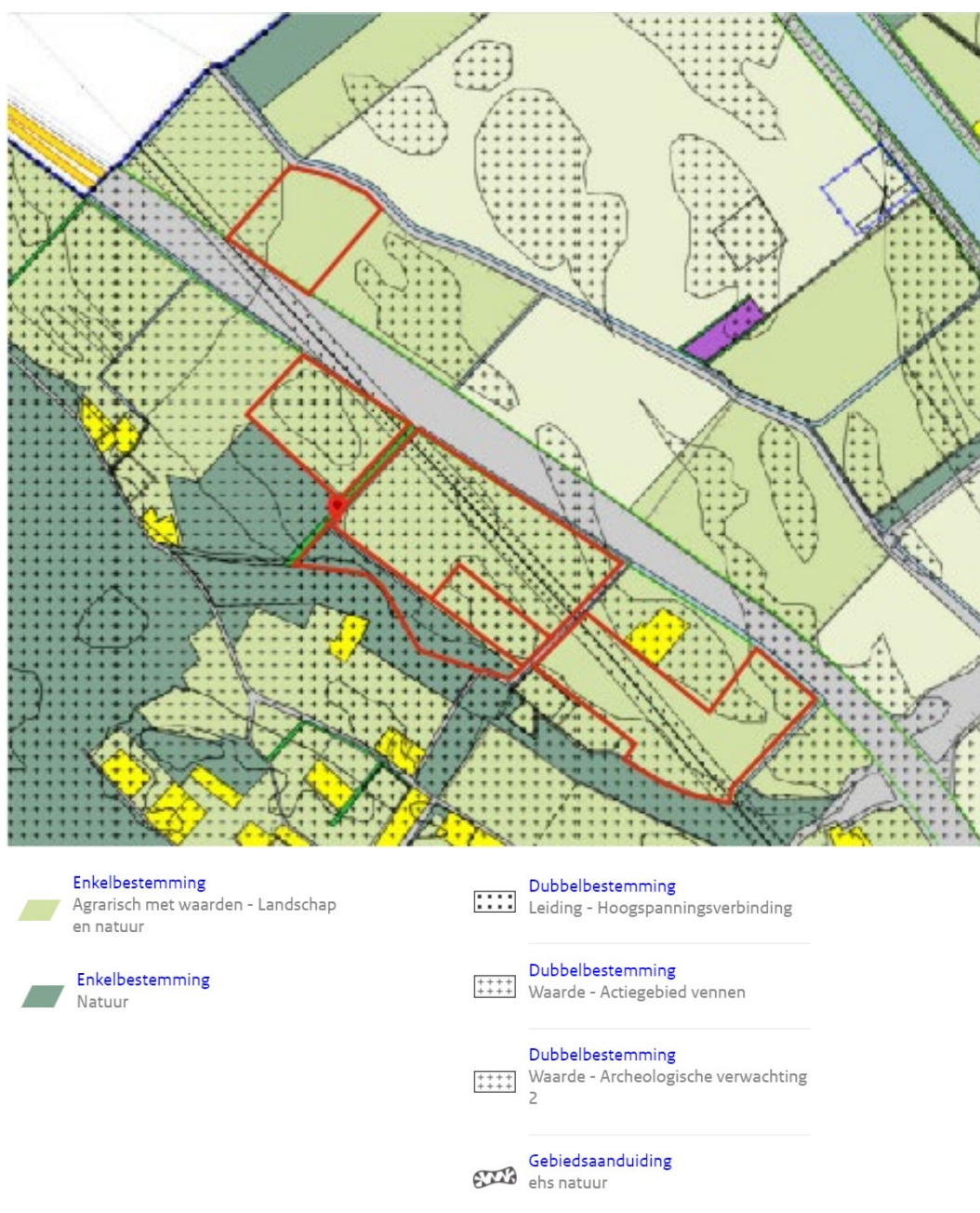

2.2 Vigerend planologisch regime

De bestemmingen van de percelen zijn planologisch geregeld in het Bestemmingsplan Buitengebied Heumen 2009 (vastgesteld 2010-12-16). Met uitzondering van perceel G69 hebben de percelen de bestemming Agrarisch met waarden – Landschap en natuur.

Perceel G69 heeft reeds de bestemming Natuur. Daarnaast gelden er binnen het plangebied de dubbelbestemmingen Waarde – Actiegebied vennen, Waarde – Archeologische verwachting 1 en 2, Leiding – Hoogspanningsverbinding. Voor de percelen ten zuiden van de A73 geldt de Gebiedsaanduiding ehs natuur, thans Gelders Natuurnetwerk. De bestemmingen zijn weergegeven in Figuur 2-2.

De voorgenomen ontwikkelingen passen binnen de huidige bestemming Agrarisch met waarden. Om de natuurwaarden in de toekomst zeker te stellen is wijziging naar de bestemming Natuur door middel van een nieuw postzegelbestemmingsplan gewenst.

Figuur 2-2 Uitsnede uit bestemmingsplan Buitengebied Heumen 2009

2.3 Toekomstige situatie

Bij de herinrichting van het plangebied zijn de volgende doelen en randvoorwaarden als uitgangspunt gehanteerd:

1. Creëren van natuurtypen van hoge waarde;
2. Een gunstig effect op de waterhuishouding in het naastgelegen Vennengebied;
3. Creëren van leefgebieden of ecologische verbindingen voor zeldzame soorten;
4. Aanleg van nieuw bos;
5. In harmonie met cultuurhistorie qua historisch landgebruik en lijnen;
6. Attractief natuur & landschap met mogelijkheden om te wandelen;
7. Geluidwering van snelweg A73 richting van het Vennengebied;
8. Inpassing cultuur- en civieltechnische aspecten;
9. Goede beheerbaarheid.

In het ontwerp is rekening gehouden met de geohydrologische kenmerken van het gebied, de maaiveldhoogtes en de bestaande infrastructuur. Door het slootpeil te verhogen in het winterhalfjaar, het aanleggen, verondiepen en/of dempen van watergangen vernat het gebied. Om de groei van grondwatergevoede vegetatie (N10.02 Vochtig hooiland) te stimuleren worden een aantal vlakken ontdaan van de onder maaiveld gelegen scheidende kleilaag.

Naast deze hydrologische maatregelen worden landschapsversterkende maatregelen ingezet. Deze maatregelen bestaan uit het aanplanten van nieuwe bossen op de laaggelegen delen en het omvormen van het grasland naar Kruiden- en faunarijk grasland op de hoger gelegen delen. Hierbij wordt gestreefd naar de natuurdoeltypen N14.03 Haagbeuken-essenbos en N12.02 – Kruiden- en faunarijk grasland. De grond die vrijkomt bij het afgraven van het maaiveld wordt binnen het gebied verwerkt als geluidswerende aarden boswal langs de A73. Deze wal heeft een hoogte van gemiddeld 1 meter en volgt de natuurlijke, noordwest georiënteerde hoogteligging van het plangebied.

Met de herinrichting ontstaat een aantrekkelijk mozaïek van vochtige bossen en bloemrijk grasland met Glanshaververbond-kenmerken (*Arhenaterion*) (Smeding Advies, 2021). De graslanden worden deels beheerd door schapenbegrazing en het gebied wordt beperkt opengesteld voor wandelaars. In Figuur 2-3 is het ontwerp weergegeven.

reeds doorbroken is, wordt op een selectief gekozen oppervlakte de kleilaag verwijderd zodat hier kwel natuur kan ontwikkelen.

Nabijgelegen woningen en (agrarische) bedrijven worden door de natuurontwikkeling niet belemmerd in hun bedrijfsvoerings- en ontwikkelingsmogelijkheden. Nadelige effecten worden voorkomen door het waarborgen van voldoende drooglegging en behoud van de waterafvoerfunctie van de watergangen.

Conclusie

Het plan heeft zowel op korte als op (middel)lange termijn positieve ruimtelijke effecten voor de omgeving.

3 Beleidskader

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Nationale Omgevingsvisie (vastgesteld 2020-09-11)

Ter voorbereiding op de nieuwe Omgevingswet (geplande inwerkingtreding 1 juli 2022) heeft de Rijksoverheid de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) uitgewerkt. Met de NOVI geeft het kabinet richting aan grote opgaven waardoor Nederland de komende 30 jaar verandert. In de NOVI zijn de maatschappelijke opgaven samengevat in 4 prioriteiten:

1. ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
2. duurzaam economisch groeipotentieel;
3. sterke en gezonde steden en regio's;
4. toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

De ontwikkeling van het plangebied naar natuur geeft invulling aan de 4^e prioriteit: een toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied. De percelen ten zuiden van de A73 maken reeds deel uit van het Gelders Natuurnetwerk en aangrenzende percelen zijn reeds natuurlijk ingericht.

Conclusie

Door de omvorming van het plangebied naar nieuwe natuur worden leefgebieden voor flora- en faunasoorten uitgebreid en verbonden, waardoor de mogelijkheden voor flora- en faunasoorten om zich te kunnen verplaatsen worden vergroot. De herinrichting voldoet hiermee aan de 4^e prioriteit binnen de NOVI.

3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) (2011)

Het Barro omvat alle ruimtelijke rijksbelangen die juridisch doorwerken op het niveau van bestemmingsplannen. Het gaat om kaders voor onder meer het bundelen van verstedelijking, de bufferzones, nationale landschappen, het Natuurnetwerk Nederland, de kust, grote rivieren, militaire terreinen, mainportontwikkeling van Rotterdam en de Waddenzee. Met het Barro maakt het Rijk proactief duidelijk waar provinciale verordeningen en gemeentelijke bestemmingsplannen aan moeten voldoen.

In het Barro is onder andere bepaald dat bij provinciale verordening de gebieden worden aangewezen die het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vormen. De provincie Gelderland heeft hieraan gevolg gegeven in de Omgevingsverordening Gelderland, waarin het grootste deel van het plangebied deel uitmaakt van het Gelders Natuurnetwerk.

Conclusie

Ontwikkeling naar natuur versterkt de aanwezige natuurwaarden en is niet in strijd met de beleidsregels.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie Gaaf Gelderland/Omgevingsverordening Gelderland

In de Omgevingswet staat dat provincies en gemeenten een kijk en mening moeten hebben over de manier waarop ze de ruimte en omgeving willen gebruiken en beschermen: een omgevingsvisie. De provincie Gelderland heeft dit gedaan in de omgevingsvisie Gaaf Gelderland. De onderwerpen uit deze visie zijn vastgelegd in de Omgevingsverordening Gelderland (maart 2021). In de Omgevingsverordening is vastgelegd welke gebieden vanuit Nederlandse wetgeving worden beschermd.

Gelders Natuurnetwerk

Onderdeel van de beschermde gebieden in de Omgevingsverordening is het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Het GNN betreft een netwerk aan gebieden en verbindingzones die samen één geheel vormen en de Gelderse natuurgebieden verbinden. Het GNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de provinciale Omgevingsverordening Gelderland zijn verwerkt. In Figuur 3-1 is de ligging van het plangebied binnen het GNN weergegeven.

Figuur 3-1 Ligging plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van Gelders Natuurnetwerk (dondergroen) en Groene Ontwikkelingszone (lichtgroen). Weidevogelgebieden liggen buiten de kaart. (bron: Omgevingsverordening Gelderland, maart 2021)

Het ruimtelijke beleid voor het GNN kent het “nee, tenzij” principe wat inhoudt dat ruimtelijke ontwikkelingen binnen het GNN niet zijn toegestaan tenzij deze geen schadelijke effecten op de aanwezige (natuur)waarden hebben. Deze waarden zijn vastgelegd als de “wezenlijke kenmerken en waarden” van het GNN.

Conclusie

Door het plangebied van agrarisch grasland om te vormen naar natuur wordt invulling gegeven aan het GNN waardoor kernkwaliteiten, oppervlakte en samenhang van het netwerk worden versterkt. De omvorming van de percelen in combinatie met de eerdere omvorming van nabijgelegen percelen geven inhoud aan de bufferzone aan de noordkant van de Hatertse en Overasseltse Vennen.

Natuurbeheerplan 2022

In het Natuurbeheerplan 2022 heeft de provincie haar ambities vastgelegd voor bestaande en nieuw te ontwikkelen natuur binnen het GNN. In Figuur 3-2 is de ligging van het plangebied binnen het Natuurbeheerplan weergegeven. De plannen voor het gebied van de broeken, waaronder de Worsumsche broek, zijn tot dusver sterk gericht op het handhaven van het open landschap met als doelstelling daarin vooral waardevolle graslandtypen te ontwikkelen. Daarnaast zijn de plannen gericht op het creëren van een ecologische verbinding (EVZ) tussen het Vennengebied en de stuwwal als onderdeel van de EVZ Heumen-Horssen. Vanuit deze wens spelen biotopen als hagen en kleine bossen een rol, onder andere voor dieren als de Das, die dekking behoeven. Het plangebied ligt in de zone van de geplande EVZ.

Figuur 3-2 Natuurbeheerplan 2022 (Bron: Natuurbeheerplan Provincie Gelderland)

Uit de analyse van het plangebied in samenhang met de hydrologie van het Vennengebied, blijkt dat het creëren van grote oppervlakten kwelafhankelijke vegetaties (N10.02 Vochtig hooiland of N10.01 Nat schraalland) niet wenselijk is. Dit zou de Vennen uitdrogen. De hydrologische onderbouwing hiervoor is verder uitgewerkt in paragraaf 4.10. Een ander relatief waardevol type grasland is N12.03 Glanshaverhooiland. Indicatoren van dit type komen in de Worsumsche broek verspreid voor. De potentie voor N12.03 is echter niet hoog omdat de Oude rivierklei meestal weinig kalkrijk is. Daarnaast is het landschap van nature vrij vlak en vertoont weinig gradiënten. Ook is de ontwikkeltijd van N12.03 relatief lang als gevolg van langdurig gebruik als bouwland en (vrij) hoge bemesting door het agrarische gebruik.

Op basis van het bovenstaande is in het ontwerp voor de Worsumsche broek de keuze gemaakt voor een mix van bos en open landschap. Het patroon van vochtig bos (N14.03) en gras (N12.02) houdt rekening met verschillen in reliëf en ondergrond. Grasland komt op de relatief hoge delen, bos op de relatief lage delen. Het toepassen van dit patroon leidt tot een gevarieerde indeling van de percelen.

Voor het perceel aan de overzijde van de A73 is in het Natuurbeheerplan het natuurtipe N16.03 Droog bos met productie opgenomen. Deze keuze is echter pragmatisch ingegeven. Zonder de geplande herinrichting zou het perceel de huidige agrarisch gerichte ontwatering behouden en is droog bos te verwachten. Herinrichting en toekomstig beheer zorgen voor enige vernatting, waardoor een vochtig bos (N14.03) passend en mogelijk is. Dit natuurdoeltype is waardevoller dan het doeltype N16.03.

Conclusie

Met de herinrichting worden de bestaande natuurwaarden binnen het plangebied verhoogd en wordt nieuwe natuur ontwikkeld. De bosontwikkeling draagt bij aan de ecologische verbinding Vennen-stuwwal. Hiermee wordt voldaan aan de doelstelling van het Natuurbeheerplan.

Groene ontwikkelingszone en Weidevogelgebieden

Naast het GNN kunnen provincies gebieden planologisch beschermen. In de provincie Gelderland betreft dit Weidevogelgebieden en Groene ontwikkelingszones (GO). Het dichtstbijzijnde Weidevogelgebied de Meilanden bevindt zich op een afstand van 14 kilometer ten noorden van het plangebied.

Conclusie

Het plangebied ligt niet binnen de GO. Op basis van de ruime afstand van het plangebied tot aangewezen Weidevogelgebieden vallen negatieve effecten als gevolg van de herinrichting op dergelijke gebieden op voorhand uit te sluiten.

Afwijkruimte bij windturbines

Naast onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk is het plangebied in de Omgevingsverordening aangewezen als afwijkruimte windturbines (Figuur 3-3). Binnen deze zone kan een bestemmingsplan het bouwen van windturbines onder voorwaarden toestaan. In het plangebied is echter een bovengrondse hoogspanningsleiding aanwezig,

waardoor plaatsing van windturbines in de directe nabijheid van het plangebied niet logisch en wenselijk is.

Figuur 3-3 Ligging plangebied (rood omlijnd) binnen de afwijkruimte bij windturbines (Bron: Omgevingsverordening provincie Gelderland, maart 2021)O

Conclusie

Door de aanwezigheid van een bovengrondse hoogspanningsleiding is het niet mogelijk windturbines in het plangebied te realiseren. De voorgenomen ontwikkelingen staan de mogelijke plaatsing van windturbines in de wijdere omgeving niet in de weg.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Structuurvisie Heumen 2025

De Structuurvisie Heumen 2025 geeft een beeld hoe de gemeente zich in de toekomst (tot 2025) ruimtelijk denkt te ontwikkelen. De Structuurvisie geeft het kader aan waarbinnen deze ontwikkeling plaats dient te vinden. Nieuwe bestemmingsplannen moeten inhoudelijk passen binnen de visie van de Structuurvisie.

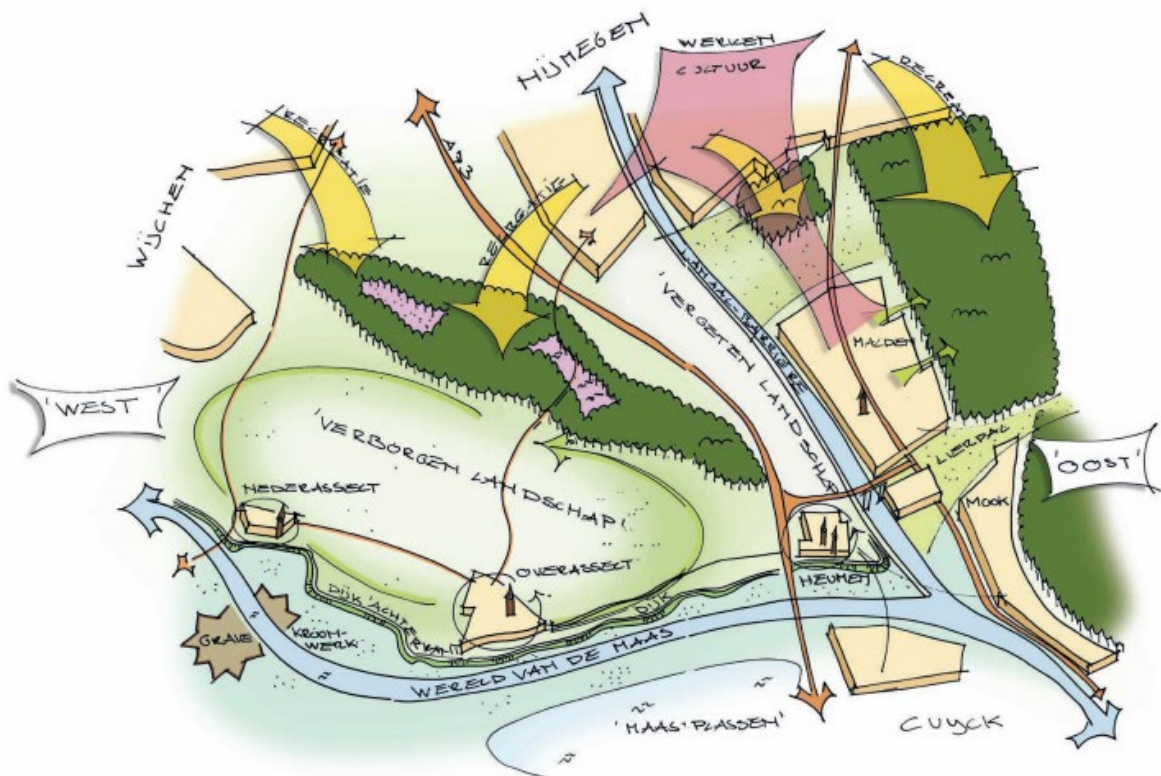
Het gebied ligt binnen de Structuurvisie in de Teerse Sluispolder. Het is een overwegend agrarisch gebied dat een schakel vormt tussen de natuur- en recreatiegebieden van de stuwwal en de vennen. Landbouw en ontwikkeling van natuur en landschap in de ecologische verbindingszone behoren tot de belangrijkste waarden voor het gebied.

De gemeente heeft voor het gebied onder andere de ambitie invulling te geven aan de landelijke en groene uitstraling van de gemeente. Het versterken van de ecologische

structuur ten westen van de A73 draagt bij aan de ecologische verbinding tussen vennengebied en Heumensoord.

Omgevingsvisie – Ansichtkaart van Heumen (2020)

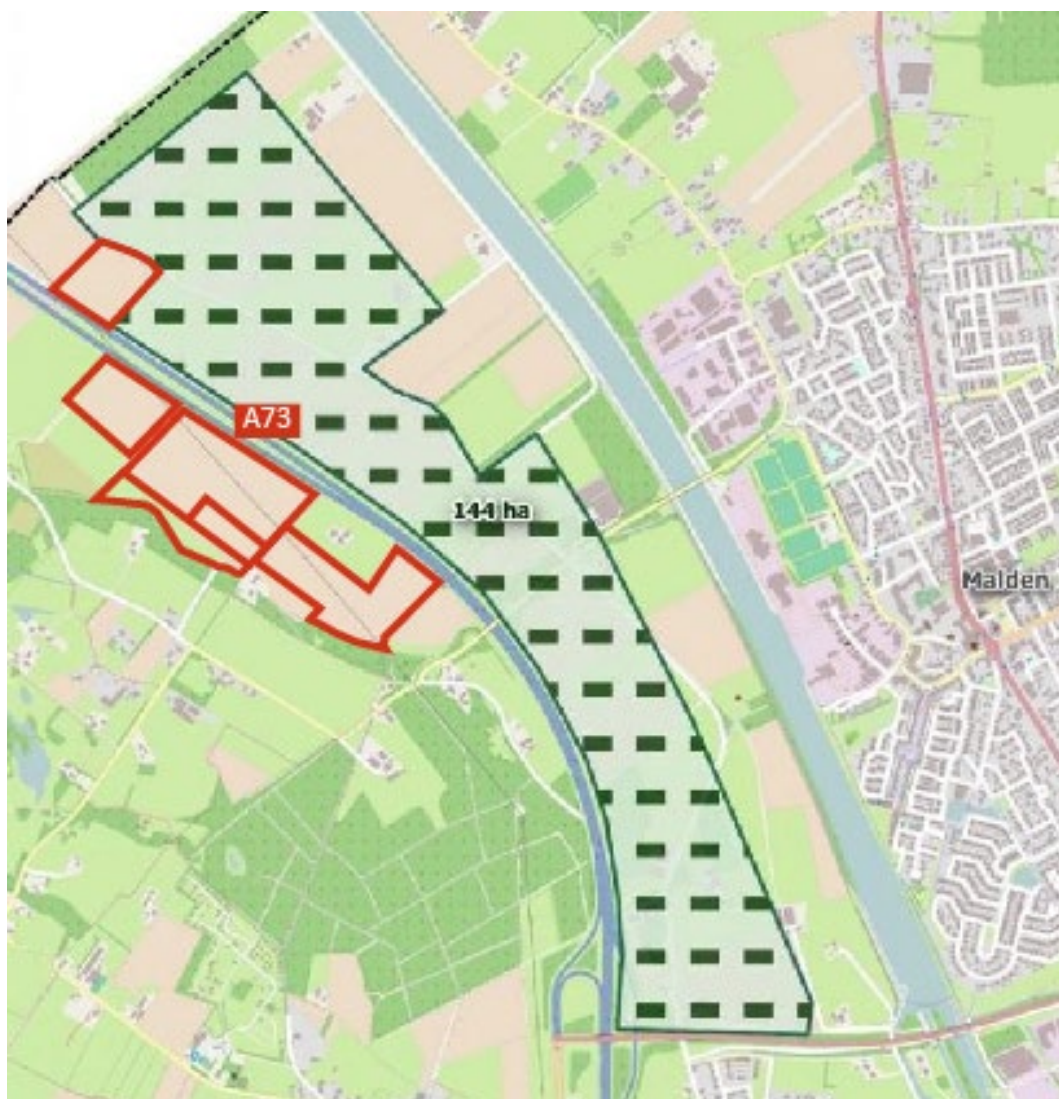
Als onderdeel van de nieuwe Omgevingswet (verwachte inwerkingtreding 1 juli 2022) werkt de gemeente Heumen aan een Omgevingsvisie. Ter voorbereiding hierop heeft de gemeente een 'Ansichtkaart' uitgewerkt, die laat zien welke elementen in de fysieke leefomgeving de gemeente haar huidige identiteit en karakter geven. Hieruit ontstaan mogelijke opgaven voor de toekomst. Binnen de Teerse Sluispolder is voor het plangebied het beleid gericht op natuur- en landschapsontwikkeling ten behoeve van de ontwikkeling en versterking van de ecologische verbindingszone. In Figuur 3-4 is de Ansichtkaart weergegeven.

Figuur 3-4 Ansichtkaart van Heumen

Koersdocument Ruimtelijke visie Duurzame Energie – Gebiedsplan Energielandschap A73

Om de inhoudelijke koers voor de Omgevingsvisie te bepalen heeft de gemeente Heumen onder andere het Koersdocument Ruimtelijke visie Duurzame Energie opgesteld. Binnen dit koersdocument is in het Gebiedsplan Energielandschap A73 het gebied tussen het Maas-Waalkanaal en de A73, op de Ansichtkaart aangegeven als 'vergeten landschap' aangewezen als geschikte locatie voor het opwekken van duurzame energie in de vorm van een zonnepark. In Figuur 3-5 is de ligging van het Energielandschap weergegeven.

Figuur 3-5 Begrenzing Energielandschap A73 (groen omlijnd) en ligging van het plangebied (rood omlijnd)

Conclusie

De ontwikkeling van het plangebied draagt bij aan het versterken van de ecologische structuur en de landelijke en groene uitstraling van de gemeente Heumen. Het door de gemeente Heumen beoogde Energielandschap valt buiten het plangebied en is niet van invloed op de natuurontwikkeling in de Worsumsche Broek. Voor wat betreft gemeentelijk beleid zijn er geen belemmeringen voor de realisatie van het plan.

4 Onderzoek

Bij de realisatie van de voorgenomen ontwikkeling dient rekening te worden gehouden met (milieu-)invloeden vanuit de omgeving op de ontwikkeling zelf en met invloeden vanuit de ontwikkeling op de omgeving. De milieuaspecten bodem, geluid, lucht, externe veiligheid en milieuzonering worden hieronder beschreven. Ook wordt ingegaan op de aspecten archeologie en cultuurhistorie, ecologie, waterhuishouding en verkeer.

4.1 Bodem

Bij een bestemmingswijziging dient aangetoond te worden dat de bodem geschikt is voor het beoogde gebruik. Het gaat er dan vooral om gevoelige bestemmingen (zoals woningen) niet te vestigen op verontreinigde grond.

Natuurdoeltypen

Met de ontwikkeling naar natuur is er geen sprake van gevoelige bestemmingen. Wel is het van belang dat de voorgestelde natuurontwikkeling op de gronden mogelijk is. Het betreft een agrarisch gebied dat wordt ingericht naar nieuwe natuur. In het ontwerp is rekening gehouden met de bodemgesteldheid door bossen te situeren in relatief vochtige kommen (N14.03) en de graslanden op de relatief droge stroomgordels (N12.02). Lokaal wordt maaiveld afgegraven ten behoeve van grondwatergevoede vegetaties (N10.02). Een onderbouwing voor de keuze voor deze natuurtypen is gegeven in **bijlage ...** (Smeding Advies, 2021)

Bodemonderzoek

Het plangebied van de herinrichting en bestemmingswijziging omvat circa 30 hectare, waarbij op circa 2 tot 3 hectare afgraving zal plaatsvinden met een dikte variërend van circa 0,9 tot circa 1,2 meter. De totale hoeveelheid af te graven grond bedraagt circa 12000 m³ en bestaat uit zand en klei. De grond die wordt afgegraven, wordt binnen het plangebied weer verwerkt voor beleming/verondieping/demping van watergangen en aanleg van een boswal.

Om inzicht te krijgen in de huidige bodemkwaliteit is door bodemkwaliteitsbureau Grondslag B.V. is een vooronderzoek uitgevoerd (Grondslag B.V., 2021). De rapportage van dit onderzoek is als **bijlage..** bij dit rapport gevoegd. Op basis van de beschikbare bodemkwaliteitskaarten (bkk) kan verwacht worden dat de bovengrond voldoet als klasse 'Landbouw/natuur' volgens de toetsnormen van het Besluit bodemkwaliteit. De gemiddelde gehalten van de PFAS verbindingen volgens de bkk zijn lager dan de landelijke achtergrondwaarden. Grond van onverdachte locaties kan binnen de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen en Wijchen overal worden toegepast zonder aanvullend onderzoek of grondkeuringen.

Uit historische kaarten van het plangebied kan echter herleid worden dat binnen het plangebied in het verleden watergangen (kleine sloten/greppels) aanwezig zijn geweest. Deze watergangen zijn thans niet meer aanwezig. Het is niet bekend waar de watergangen in het verleden mee gedempt zijn. Verwacht wordt dat deze gedempt zijn met gebiedseigen grond maar het kan niet geheel worden uitgesloten dat hierbij (ook) bodemvreemd materiaal is gebruikt. Bij de aanwezigheid van duidelijk afwijkend

dempingsmateriaal zijn de locaties van de slootdempingen verdacht voor een bodemverontreiniging. Voordat met de werkzaamheden wordt gestart zal nog een verkennend (water)bodemonderzoek worden uitgevoerd. Indien geen dempingsmateriaal wordt aangetroffen kan de locatie gezien worden als onverdacht voor bodemverontreiniging en kan vrij grondverzet plaatsvinden op basis van de bkk.

Conclusie

Bij de keuze voor natuurdoeltypen is rekening gehouden met de bodemgesteldheid. Met verkennend (water)bodemonderzoek moet worden uitgesloten of sloten en greppels in het verleden gedempt zijn met bodemvreemd materiaal. Dit onderzoek wordt uitgevoerd vóórdat met de werkzaamheden wordt gestart.

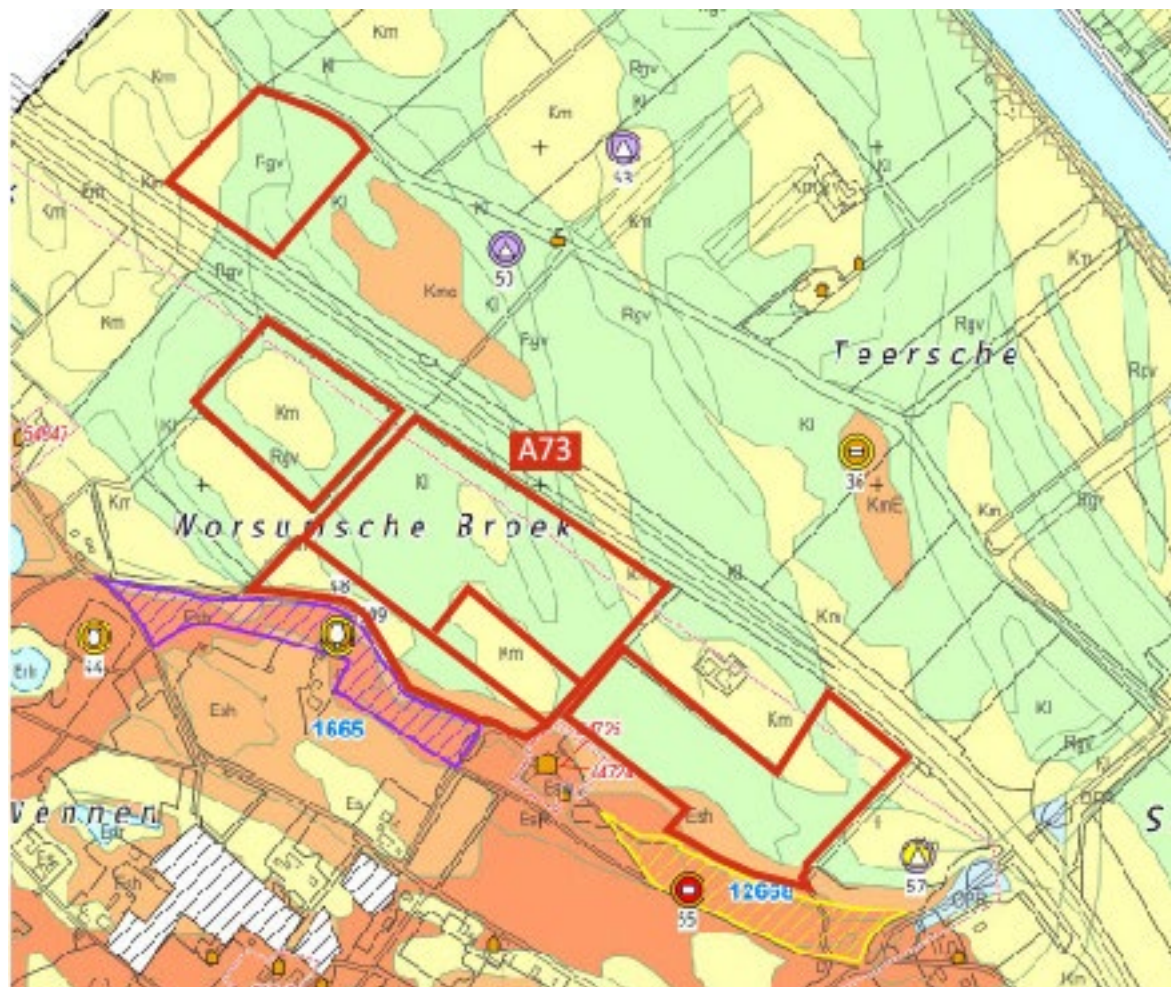
4.2 Archeologie en cultuurhistorie

Op de gemeentelijke archeologische waarden- en verwachtingskaart (2013) heeft de gemeente Heumen de verwachte archeologische resten binnen landschappelijke eenheden vastgelegd (Figuur 4-1). Op deze kaart heeft het grootste deel van het plangebied een lage archeologische verwachting. Verspreid door het gebied liggen een aantal zones met middelmatige verwachting. Langs de zuidwest rand ligt een zone met een 'hoge verwachting mogelijk goede conservering'.

De gemeente Heumen heeft haar beleid omtrent de archeologische waarden vastgelegd in het bestemmingsplan Buitengebied Heumen 2009. De gebiedsdelen met een hoge verwachting hebben hierin de dubbelbestemming Waarde – Archeologische verwachting 1. De gebiedsdelen met een middelmatige verwachting hebben de dubbelbestemming Waarde – Archeologische verwachting 2. De ontwikkeling van het plangebied valt buiten de in het bestemmingsplan gestelde vrijstellingen, reden waarom door Bureau voor Archeologie een bureauonderzoek is uitgevoerd (Bureau voor Archeologie, 2021). Dit onderzoek is bijgevoegd als **bijlage II**. In het plangebied kunnen archeologische resten van bewoning uit de periode van jager-verzamelaars aanwezig zijn in de vlaktes tussen de geulen en op de rivierduinafzettingen langs de zuidrand. Archeologische bewoningsresten uit de periode van landbouwsamenlevingen en staatssamenlevingen zijn mogelijk aanwezig langs de zuidrand van het plangebied waar uitlopers van het rivierduincomplex tot in het plangebied doorlopen. In het hele plangebied kunnen archeologische resten aanwezig zijn gerelateerd aan infrastructuur, economie, infrastructuur, rituelen en begravingen. Archeologische resten kunnen direct aan het maaiveld liggen (losse vondsten). Het sporen niveau ligt onder de geploegde toplaag van circa 30 cm dik.

Resultaten vervolgonderzoek

Conclusie

Verwachte dichtheid aan archeologische resten binnen landschappelijke eenheden

archeologisch en bouwhistorisch kansrijke locaties;
historische bewoningskern, kasteelterrein, verdedigings-
werk, begraafplaats

hoge verwachting, waarschijnlijk goede conservering

hoge verwachting, mogelijk goede conservering

middelmatige verwachting

lage verwachting

water(partij)

Terreinen met een archeologische status (AMK-terreinen)

terrein van archeologische waarde

terrein van hoge archeologische waarde

terrein van zeer hoge archeologische waarde

terrein van zeer hoge archeologische waarde, wettelijk beschermd rijksmonument

Hoog voor archeologische resten uit met name de Late Middeleeuwen en later. Archeologische resten mogelijk afgedekt door een >50 cm dikke conserverende laag en daardoor waarschijnlijk goed geconserveerd (profieltype 11).

Hoog voor archeologische resten uit alle perioden. Archeologische resten afgedekt door een >50 cm dikke conserverende laag en daardoor waarschijnlijk goed geconserveerd (profieltype 1).

Hoog voor archeologische resten uit alle perioden. Archeologische resten vlak onder het maaiveld en daardoor kwetsbaar (profieltypen 2 en 3).

Middelmatig voor archeologische resten uit met name de oudere Prehistorie. Archeologische resten afgedekt door een >50 cm dikke conserverende laag en daardoor waarschijnlijk goed geconserveerd (profieltype 4) of archeologische resten vlak onder het maaiveld en daardoor kwetsbaar (profieltypen 5 en 6).

Laag voor archeologische resten uit alle perioden. Archeologische resten afgedekt door een >50 cm dikke conserverende laag en daardoor waarschijnlijk goed geconserveerd (profieltype 7) of archeologische resten vlak onder het maaiveld en daardoor kwetsbaar (profieltypen 8 en 9).

Figuur 4-1 Archeologische waarden- en verwachtingskaart gemeente Heumen

4.3 Ecologie

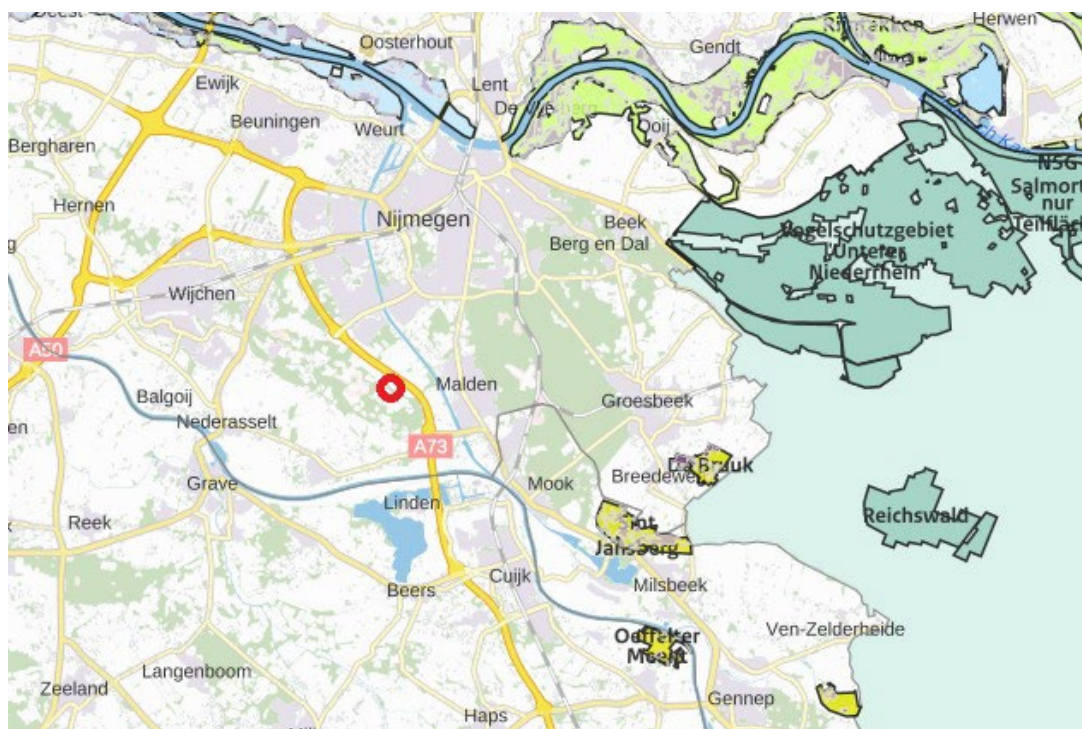
De Wet Natuurbescherming (Wnb) regelt de bescherming van beschermde natuurgebieden (Natura 2000) en de soortbescherming. De Wnb schrijft voor dat bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen beschreven moet worden wat de gevolgen zijn voor flora en fauna. Door Ecoresult B.V. is een quickscan uitgevoerd voor het plangebied (Ecoresult B.V., 2021). Deze quickscan is als **bijlage III** toegevoegd aan dit rapport. De conclusie uit de quickscan is hieronder samengevat.

Wet natuurbescherming

De bescherming van de Wnb is grofweg op te delen in 3 categorieën: bescherming van gebieden, bescherming van soorten en bescherming van houtopstanden.

Bescherming van gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Sint Jansberg op circa 7 kilometer ten zuidoosten van het plangebied (Figuur 4-2). Dit Natura 2000-gebied kent verschillende stikstofgevoelige habitats.

Figuur 4-2 Plangebied (rode cirkel) en de nabijgelegen Natura 2000 gebieden (geel, lichtgroen en lichtblauw) en stikstofgevoelige habitats (paars) (bron: AERIUS 2021)

Binnen het plangebied wordt agrarisch grasland omgevormd naar natuur. De werkzaamheden bestaan voornamelijk uit diverse graafwerkzaamheden en de aanplant van bos. Met de omvorming naar natuur is er in de gebruiksfase geen structureel hogere stikstofdepositie te verwachten. Vanwege de afstand en de aard van de werkzaamheden hebben de werkzaamheden geen effect op de geldende instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied.

Voor de aanlegfase geldt sinds 1 juli 2021 een partiële vrijstelling voor tijdelijke stikstofemissies die tijdens de bouw- en aanlegfase veroorzaakt worden. Natuurbouwprojecten zijn niet expliciet benoemd in de partiële vrijstelling. Gelet op het feit dat het aanleggen, veranderen en verwijderen van een werk alsmede grond-, weg- en waterbouwprojecten in de aanlegsituatie zijn vrijgesteld van stikstofvergunningplicht, kan worden afgeleid dat natuurbouw onder de partiële vrijstelling valt. Een nadere toetsing door middel van een AERIUS-berekening is dan niet noodzakelijk.

Bescherming van soorten

Potentieel geschikte voortplantingsplaatsen of vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van soorten met jaarrond beschermde nesten zijn in het plangebied afwezig. Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met niet-jaarrond beschermde nesten.

Aanwezigheid van Habitatrichtlijnsoorten in het plangebied kan door de afwezigheid van geschikt habitat redelijkerwijs worden uitgesloten.

Het plangebied is potentieel geschikt voor Nationaal beschermde faunasoorten die vrijgesteld zijn van een ontheffing in de provincie Gelderland. Voor deze soorten is er geen ontheffing vereist en aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht.

Bescherming van houtopstanden

Er zijn geen werkzaamheden gepland waarbij houtopstanden groter dan 10 are of 20 bomen in een rij of een deel ervan verwijderd worden. In dit geval is de Wet natuurbescherming, onderdeel houtopstanden niet van toepassing.

Conclusie

Geconcludeerd wordt dat de Wet natuurbescherming niet wordt overtreden, niet ten aanzien van soorten en niet ten aanzien van beschermde gebieden. Flora en fauna vormen geen belemmeringen voor de uitvoerbaarheid van het plan.

4.4 Geluid

Een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling waarbij sprake is van de realisatie van geluidsgevoelige objecten dient te worden getoetst aan de Wet geluidhinder. In deze wet wordt aangegeven hoe voor een gebied waar een ruimtelijke ontwikkeling plaatsvindt dient te worden omgegaan met geluidhinder als gevolg van wegverkeer, industrie en spoorwegen. Bij een ruimtelijke ontwikkeling waarbij sprake is van de ontwikkeling van geluidsgevoelige objecten binnen een geluidszone, dient een onderzoek te worden uitgevoerd naar de geluidsbelasting op deze gebouwen of terreinen.

Conclusie

Met de voorgenomen ontwikkeling worden geen geluidsgevoelige objecten gerealiseerd en er is ook geen sprake van geluidsuitstraling vanaf het plangebied naar nabijgelegen functies. De voorgenomen ontwikkeling hoeft niet aan de Wet geluidhinder getoetst te worden.

4.5 Luchtkwaliteit

Een onderdeel van de Wet milieubeheer betreft de luchtkwaliteit. De wet is enerzijds bedoeld om de negatieve effecten op de volksgezondheid aan te pakken als gevolg van te hoge niveaus van luchtverontreiniging. Anderzijds heeft de wet tot doel mogelijkheden te creëren voor ruimtelijke ontwikkelingen, ondanks overschrijdingen van de Europese grenswaarden voor luchtkwaliteit.

De luchtkwaliteitseisen uit deze wet en onderliggende algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen vormen geen belemmering voor ruimtelijke ontwikkelingen indien een ontwikkeling 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan luchtverontreiniging.

Conclusie

Het project gaat in de gebruiksfase niet gepaard met verbranding van (fossiele) brandstoffen. Ook is er geen sprake van een significante verkeersaantrekkende werking. Er vinden enkel verkeersbewegingen plaats in de aanlegfase en daarnaast alleen op heel beperkte schaal ten behoeve van het beheer. De voorgenomen ontwikkeling leidt daarom niet tot verslechtering van de luchtkwaliteit, waardoor een goed woon- en leefklimaat is gewaarborgd.

4.6 Externe veiligheid

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving vanwege handelingen met gevaarlijke stoffen. De handelingen kunnen zowel betrekking hebben op het gebruik, de opslag en de productie, als op het transport van gevaarlijke stoffen. Uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) vloeit de verplichting voort om in ruimtelijke plannen in te gaan op de risico's in het plangebied ten gevolge van handelingen met gevaarlijke stoffen. De risico's dienen te worden beoordeeld op twee maatstaven, te weten het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Er moet worden getoetst aan het Bevi, het Bevt en het Bevb wanneer bij een ontwikkeling (beperkt) kwetsbare objecten worden toegestaan.

Conclusie

Met de voorgenomen ontwikkeling worden geen kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten gerealiseerd. Verdere toetsing aan de externe veiligheid is dan ook niet noodzakelijk.

4.7 Verkeer en parkeren

Het plangebied wordt ingericht als natuur en wordt beperkt opengesteld voor wandelaars. De mogelijkheid tot wandelen bestaat reeds in de huidige situatie, er is geen sprake van een extra verkeersaantrekkende werking of parkeerbehoefte.

4.8 Leidingen en infrastructuur

Op 14 september 2021 is een oriëntatieverzoek gedaan naar de aanwezigheid en ligging van kabels en leidingen binnen het plangebied. Binnen het plangebied is een landelijk hoogspanningsnet van Tennet Tso aanwezig, waarvoor een beschermingszone geldt. In het ontwerp is hier rekening mee gehouden door binnen vijf meter rondom de

hoogspanningsmasten geen opgaande beplanting aan te brengen. Verder zijn er naast de Parksesteeg richting de woonhuizen diverse kabels en leidingen aanwezig. Op deze locatie vinden geen werkzaamheden plaats.

Conclusie

Met de beschermingszone van het hoogspanningsnet is rekening gehouden in het ontwerp. Kabels en leidingen vormen geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het plan.

4.9 Bedrijven en milieuzonering

In het kader van een goede ruimtelijke ordening dient in ruimtelijke plannen rekening te worden gehouden met afstemming tussen gevoelige functies en milieuhinderlijke functies. Uitgangspunt daarbij is dat nieuwe en bestaande bedrijven niet in hun bedrijfsvoering worden beperkt en dat ter plaatse van woningen sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

In het algemeen wordt voor de afstemming gebruik gemaakt van de VNG-brochure 'Bedrijven en Milieuzonering'. Deze publicatie is bedoeld voor het ruimtelijk scheiden van bedrijven in relatie tot woningen en omgekeerd, zodat in geen van beide situaties een belemmering voor een van beide optreedt. In de publicatie staan richtafstanden vermeld voor geur, stof, geluid en gevaar. De richtafstand geldt tussen enerzijds de grens van de bestemming die bedrijven (of andere milieubelastende functies) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een woning die mogelijk is.

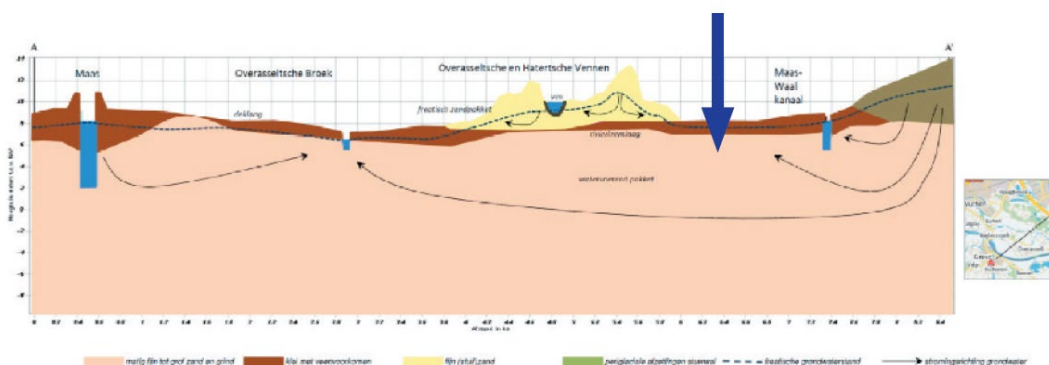
Conclusie

Natuurontwikkeling vormt geen milieubelastende en geen gevoelige functie. Er gelden geen richtafstanden waar bij de ontwikkeling rekening mee moet worden gehouden.

4.10 Water

4.10.1 Grondwater

Het grondwatersysteem in de omgeving van het projectgebied hangt samen met de ontstaansgeschiedenis van het gebied en de verschillende bodemlagen die hierbij zijn afgezet. In Figuur 4-3 is een schematisch dwarsprofiel gegeven van de geohydrologische bodemopbouw en het principe van de grondwaterstroming.

Figuur 4-3: Doorsnede van bodem en grondwater (Bron: Wit+Bo, 2018). Het projectgebied bevindt zich bij de blauwe pijl aan de voet van de rivierduinen.

De Hatertse - Overasseltse Vennen vormen een stuifzandcomplex, waaronder een slechtdoorlatende rivierleemlaag aanwezig is. De rivierleemlaag loopt in het weergegeven profiel van de Maas (zuidwestelijk van projectgebied) door tot het Maas-Waalkanaal (noordoostelijk van projectgebied). Buiten het stuifzandcomplex is de rivierleemlaag onderdeel van de zogenoemde deklaag. Het grondwater in het stuifzandcomplex en in de deklaag wordt aangemerkt als het oppervlakkige, 'freatische' grondwater.

Onder de rivierleemlaag bevindt zich een pakket van grove grindhoudende zanden, het zogenoemde eerste watervoerende pakket. Het grondwater in dit pakket wordt aangeduid als het 'regionale' grondwater. Dit grondwater wordt sterk beïnvloed door de Maas en het Maas-Waalkanaal dat in open verbinding met de Maas staat. Ter hoogte van het projectgebied fluctueert de waterstand van de Maas en het Maas-Waalkanaal in het algemeen tussen circa 7,5 en 8 mNAP. Dit peil wordt bepaald door het stuwbeheer van de stuw in de Maas ter hoogte van Grave. Benedenstrooms van deze stuw is het peil van de Maas lager, waardoor de stijghoogte van het regionale grondwater hier ook lager wordt.

In het Vennengebied is sprake van 'opbolling' van de freatische grondwaterstand. Dit komt door voortdurende aanvulling met neerslagwater en de slechte doorlatendheid van de onderliggende rivierleemlaag. Wanneer de grondwaterstand in het Vennengebied stijgt, dan kan dit freatische water langs de flanken van het gebied afstromen naar de naastliggende gebieden, waaronder het Worsumsche Broek. Dit gebeurt zowel via de aanwezige greppels, als door oppervlakkige afstroming over maaiveld bij hevige neerslag. Hiervan zijn sporen te zien op de percelen die in 2013 zijn ingericht.

Bij het Worsumsche Broek is de deklaag doorsneden ter plaatse van de aanwezige watergangen. Deze watergangen staan dus in direct contact met het onderliggende watervoerende pakket. Als afstromend freatisch water uit het Vennengebied in deze watergangen terecht komt, dan kan dit, afhankelijk van de waterstand in de watergang/stijghoogte van het grondwater wegzakken naar het onderliggende eerste watervoerende pakket.

In het inrichtingsplan wordt één watergang in het zuidelijke deel gedempt en worden vier watergangen verondiept en beleemd. Hiermee wordt in de nieuwe situatie weglekken van afstromend freatisch water uit het Vennengebied naar de ondergrond tegengegaan. Op een aantal locaties wordt de aanwezige kleilaag afgegraven tot de zandondergrond. De verwachting is dat de stijghoogte van het regionale grondwater periodiek voldoende hoog zal zijn om op deze plekken kwel uit de ondergrond te realiseren. De oppervlakte hiervan is beperkt gehouden om te voorkomen dat dit zou kunnen leiden tot verdroging van het Vennengebied.

Conclusie

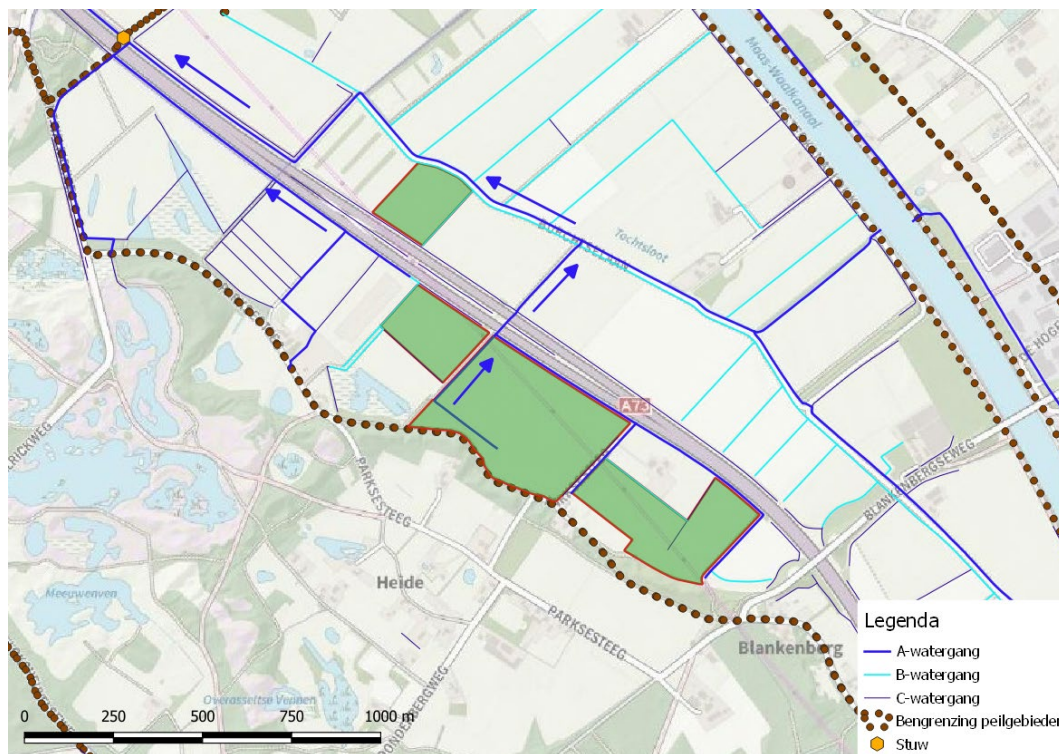
De inrichtingsmaatregelen van het inrichtingsplan sluiten aan op de geohydrologische situatie van het gebied en zijn gericht op het benutten van afstromend water uit het Vennengebied, het benutten van kwelpotenties en het tegengaan van verdroging van het Vennengebied. Er is geen negatief effect op het grondwater te verwachten.

4.10.2 Oppervlaktewatersysteem

Het plangebied is gelegen in peilgebied BLM019, waarvoor een waterpeil geldt van +7,35 m NAP. De waterafvoer is noordwest gericht. Water wordt ingelaten in het gebied vanuit

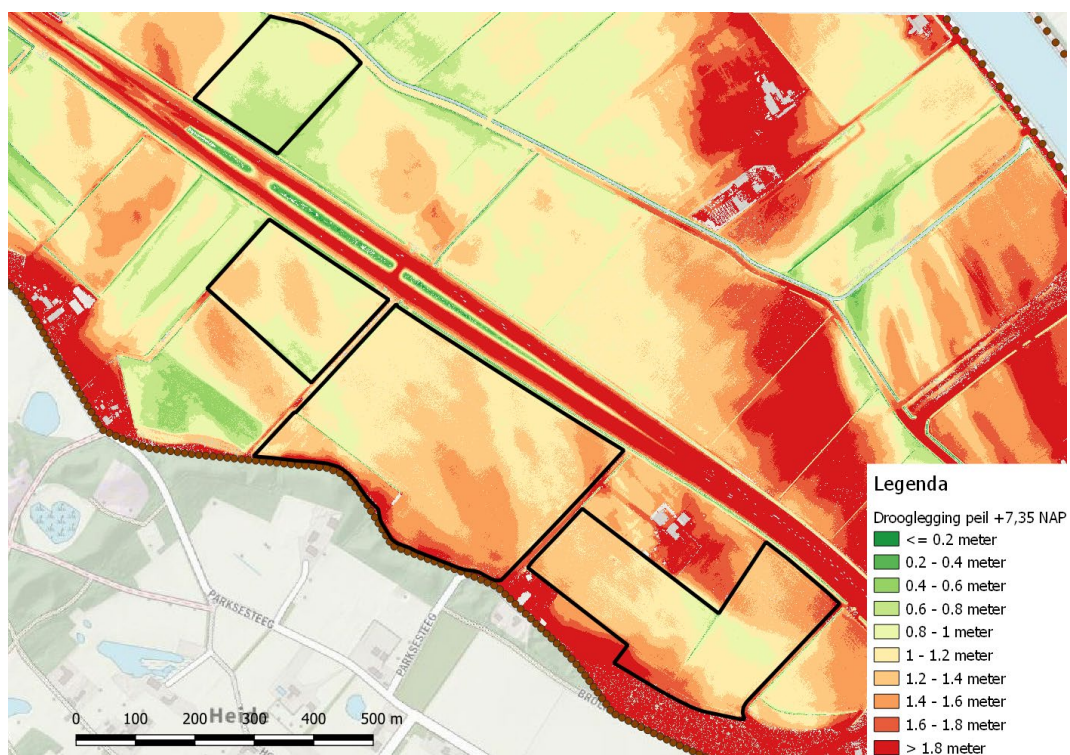
het Maas-Waalkanaal via de Teersesluis. Het afvoeren van water uit het gebied wordt geregeld door stuw Diervoort, ten noorden van de A73. Het water uit het plangebied stroomt via twee onderdoorgangen onder de A73 richting stuw Diervoort.

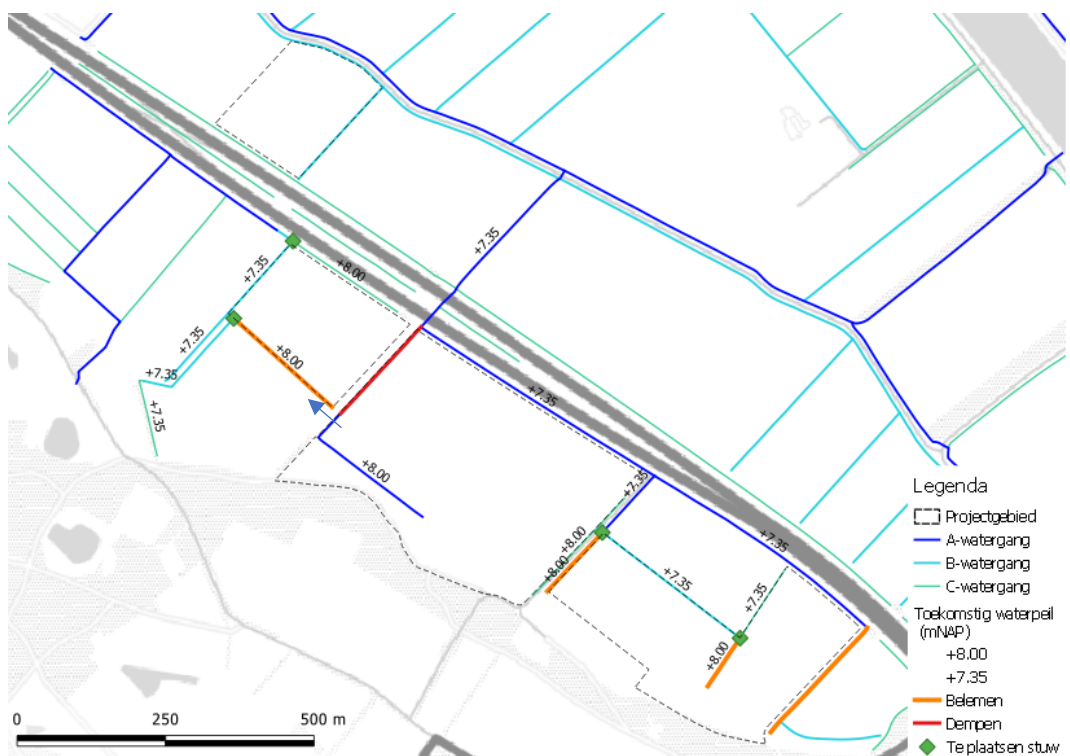
Figuur 4-4: Peilgebied en watergangen huidig watersysteem (bron: Legger Waterschap Rivierenland)

De huidige drooglegging in het plangebied en de omgeving is weergegeven in Figuur 4-5. Deze ligt tussen circa 0,70 tot 1 meter in de percelen ten noorden van de A73 en tussen circa 0,9 en 1,6 meter in de percelen ten zuiden hiervan.

In het inrichtingsplan wordt in het zuidelijk deel van het plangebied het peil in een aantal watergangen verhoogd tot maximaal +8,0 mNAP. Dit is weergegeven in Figuur 4-6. De peilverhoging vindt plaats door het plaatsen van een aantal eenvoudige (schotbalk)stuwen. In droge perioden zal het waterpeil op natuurlijke wijze kunnen uitzakken. Ook wordt in het inrichtingsplan een watergang gedempt en wordt een aantal andere watergangen verondiept en beleemd. Door het dempen van de watergang vervalt de huidige waterafvoer van deze watergang (onder de A73 door). Om de waterafvoer van het achterliggende gebied van deze watergang te waarborgen, wordt de waterafvoer via een nieuw aan te leggen duiker afgeleid in westelijke richting. Deze aanpassingen zullen leiden tot een leggerwijziging.

Figuur 4-5: Drooglegging plangebied en omgeving bij huidig peil van +7,35 mNAP (gebaseerd op AHN3)

Figuur 4-6: Inrichtingsmaatregelen waterhuishouding (peilverhoging en dempen/verondiepen watergangen)

De waterhuishoudkundige aanpassingen in het plangebied zijn gericht op het realiseren van de gewenste wateromstandigheden voor de beschreven natuurdoelen. Van de

waterhuishoudkundige veranderingen zijn geen ongewenste invloeden op de omgeving te verwachten. Bij de particuliere opstallen aan de Parksteeg 2 blijft de drooglegging ook na peilopzet ruim voldoende (circa 1,5 tot 2 meter) en de waterafvoer van deze percelen blijft gewaarborgd. Ten opzichte van de huidige situatie worden geen ongewenste effecten verwacht. Bij de overige bebouwing in de omgeving blijft de huidige drooglegging ongewijzigd.

Conclusie.

De aanpassingen in de waterhuishouding zijn gericht op het realiseren van de gewenste natuurdoelen. Er worden geen negatieve effecten voor de omgeving verwacht.

4.10.3 Compensatie verlies waterberging

De peilverhoging in een deel van het plangebied en het dempen van één van de watergangen (zie Figuur 4-6) zorgt voor een afname van de waterbergingscapaciteit in het watersysteem. Volgens de regels van de Keur van het waterschap, dient dit verlies aan waterberging gecompenseerd te worden.

Deze compensatie vindt plaats doordat in het inrichtingsplan op een aantal locaties het maaiveld wordt afgegraven. Bij verhoogde peilen zullen deze delen inunderen en zal water worden vastgehouden. Per saldo geeft dit een vergroting van de waterbergingscapaciteit.

Conclusie

De maatregelen van het inrichtingsplan dragen positief bij aan de waterberging binnen het natuurgebied.

4.11 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Om het milieubelang bij de voorbereiding en vaststelling van plannen en besluiten volwaardig mee te laten wegen, is in Nederland het instrument milieueffectrapportage (m.e.r.) ontwikkeld. Het wettelijk kader hiervoor is vastgelegd in de Wet Milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.).

In de bijlagen C en D van het Besluit m.e.r. is opgenomen voor welke activiteiten het instrument milieueffectrapportage van toepassing is. Voor de activiteiten die zijn opgenomen in bijlage C is het opstellen van een Milieu-effectrapport (MER) verplicht. Voor de activiteiten die zijn opgenomen in bijlage D geldt geen directe m.e.r.-plicht maar wel een m.e.r.-beoordelingsplicht, tenzij de activiteit (kolom 1) aan de drempelwaarde uit kolom 2 voldoet en sprake is van een kaderstellend plan (kolom 3) in onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r.. De herinrichting van het plangebied naar natuur is aan te merken als een activiteit die is opgenomen in bijlage D9 van het Besluit m.e.r.:

Activiteit	Kolom 1 Activiteiten	Kolom 2 Gevalen	Kolom 3 Plannen	Kolom 4 Besluiten
D 9	Een landinrichtings project dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op: 1°. een functiewijziging met een oppervlakte van 125 hectare of meer van water, natuur,	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en de plannen, bedoeld in de artikelen 3.1, eerste lid, 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van die wet, de vaststelling van het inrichtingsplan, bedoeld in	De vaststelling van het inrichtingsplan, bedoeld in artikel 17 van de Wet inrichting landelijk gebied dan wel een plan bedoeld in artikel 18 van de Reconstructiewet concentratiegebieden dan wel bij het ontbreken daarvan het plan bedoeld in artikel 3.6,

		recreatie of landbouw of 2°. vestiging van een glastuinbouwgebied of bloembollenteeltgebied van 50 hectare of meer.	artikel 17 van de Wet inrichting landelijk gebied, het plan, bedoeld in artikel 11 van de Reconstructiewet concentratiegebieden en het plan bedoeld in artikel 18 van de Reconstructiewet concentratiegebieden.	eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet ruimtelijke ordening dan wel bij het ontbreken daarvan van het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet.
--	--	---	---	---

Voor activiteit D9 is in *Kolom 2 Gevallen* een ondergrens aangegeven van 125 hectare. De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt 29,9 hectare en valt hiermee ruimschoots onder de drempelwaarde. Er is geen sprake van directe m.e.r.-(beoordelings)plicht.

In het Besluit m.e.r. is echter aangegeven dat de omvang van een project niet het enige criterium mag zijn om wel of geen m.e.r.(-beoordeling) uit te voeren. Ook als een project onder de drempelwaarde blijft, kan een project belangrijke nadelige gevolgen hebben voor bijvoorbeeld nabijgelegen kwetsbaar natuurgebied. Gemeenten en provincies moeten daarom ook bij kleinere projecten beoordelen of een m.e.r. nodig is. Concreet betekent dit dat het bevoegd gezag moet beoordelen of er daadwerkelijk geen belangrijke nadelige milieugevolgen zijn aan de hand van de wettelijke criteria (artikel 7.16 Wet Milieubeheer), met in achtneming van de criteria die zijn genoemd in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. Het gaat hierbij om de volgende criteria:

1. De kenmerken van het project;
2. De plaats van het project;
3. De kenmerken van het potentiële effect.

Ten behoeve van het verkrijgen van een ontgrondingsvergunning voor het realiseren van het ontwerp is een m.e.r.-aankomstnotitie opgesteld. Onderstaand zijn de conclusies uit de m.e.r.-aankomstnotitie samengevat.

Kenmerken van het project

De herinrichting van het plangebied heeft tot doel nieuwe natuur te realiseren. Hiermee wordt een duurzame uitwerking gegeven aan het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de natuurdoelen die de provincie daarmee nastreeft.

Het plangebied omvat circa 30 hectare, waarbij op circa 2 tot 3 hectare afgraving zal plaatsvinden met een dikte variërend van circa 0,9 tot circa 1,2 meter. De totale hoeveelheid af te graven grond bedraagt circa 12000 m³ en bestaat uit zand en klei. De grond die wordt afgegraven, wordt binnen het plangebied weer verwerkt voor beleming/verondieping/demping van watergangen en aanleg van een boswal. Er is geen sprake van cumulatie van effecten met andere projecten/ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied.

Plaats van het project

Het plangebied maakt deel uit van het GNN. De plangebied is grotendeels in gebruik als agrarisch gebied. De ontwikkeling naar natuur heeft een positief effect op het GNN.

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Sint Jansberg op circa 7 kilometer ten zuidoosten van het plangebied. Dit Natura 2000-gebied kent verschillende

stikstofgevoelige habitats. Vanwege de afstand en de aard van de werkzaamheden hebben de werkzaamheden geen effect op de geldende instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied.

Met de mogelijk aanwezige archeologische waarden binnen het gebied wordt tijdens de uitvoering rekening gehouden door...

Kenmerken van het potentiële effect

Door lokale ontgraving van de bovengrond wordt de maaiveldhoogte plaatselijk verlaagd. Door peilopzet en het dempen/verondiepen van watergangen binnen het projectgebied wordt de grondwaterstand hier hoger. Significante negatieve effecten als gevolg van hogere grondwaterstanden op de omgeving worden niet verwacht.

Na realisatie zal geen sprake zijn van de productie van afvalstoffen. Tijdens de aanlegperiode kan er tijdelijk enige hinder of overlast plaatsvinden voor de omgeving, maar de omvang hiervan is beperkt. De herinrichting en de bestemmingswijziging geven geen risico's voor de menselijke gezondheid of het optreden van zware ongevallen en/of rampen. Voor de omgeving ontstaat in de gebruiksfase geen hinder als gevolg van verkeersaantrekkende bewegingen, geluid of luchtkwaliteit als gevolg van uitstoot van schadelijke stoffen.

Conclusie

De voorgenomen herinrichting heeft geen belangrijke negatieve gevolgen voor het milieu na uitvoering van de werkzaamheden. Tijdens de uitvoering treden slechts zeer beperkte tijdelijke effecten op. Daarnaast zijn in de omgeving geen andere activiteiten bekend of gepland die kunnen leiden tot cumulerende effecten.

5 Juridische aspecten

Toelichting op het juridisch systeem

Het bestemmingsplan bestaat ten minste uit drie delen: de verbeelding en regels, vergezeld van een toelichting. De verbeelding en de regels vormen het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan. De verbeelding heeft de rol van visualisering van de bestemmingen. De regels regelen de gebruiksmogelijkheden van de gronden, de bouwmogelijkheden en de gebruiksmogelijkheden van de aanwezige en/of op te richten bebouwing. De toelichting heeft weliswaar geen bindende werking, maar heeft wel een belangrijke functie bij de weergave en onderbouwing van het bestemmingsplan en bij de uitleg van de verbeelding en regels. In dit hoofdstuk wordt de systematiek van de regels uiteengezet en wordt een uitleg per bestemming gegeven. De systematiek van het bestemmingsplan sluit aan bij de gestandaardiseerde opbouw uit de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP 2012). Het voorliggende bestemmingsplan is conform de landelijke RO-standaarden (2012) opgesteld. Het plan voldoet daarmee aan de digitale verplichting. Voor de regels is aansluiting gezocht bij het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Heumen 2009.

De regels bepalen de gebruiksmogelijkheden van de gronden binnen het plangebied en geven tevens de bouw- en gebruiksmogelijkheden met betrekking tot bouwwerken aan. De regels van het bestemmingsplan 'Natuurinrichting Worsumsche Broek' zijn opgebouwd conform de door de SVBP 2012 voorgeschreven systematiek en omvatten inleidende regels, bestemmingsregels, algemene regels en overgangs- en slotregels.

5.1 Inleidende regels

De inleidende regels bestaan uit de begrippen en wijze van meten.

5.1.1 Begrippen

In de begripsregels worden omschrijvingen gegeven van de in het bestemmingsplan gebruikte begrippen. Deze worden opgenomen om interpretatieverschillen te voorkomen. Alleen die begripsregels worden opgenomen die gebruikt worden in de regels en die tot verwarring kunnen leiden of voor meerdere uitleg vatbaar zijn.

5.1.2 Wijze van meten

Om op een eenduidige manier afstanden en oppervlakten te bepalen, wordt in de 'wijze van meten' uitleg gegeven wat onder de diverse begrippen wordt verstaan. Dit artikel geeft aan hoe de lengte, breedte, hoogte, diepte en oppervlakte e.d. van gronden en bouwwerken wordt gemeten of berekend. Alle begrippen waarin maten en waarden voorkomen worden in dit artikel verklaard. Ten aanzien van de wijze van meten op de verbeelding geldt steeds dat het hart van een lijn moet worden aangehouden. Ook voor de 'wijze van meten' worden in de SVBP 2012 richtlijnen gegeven.

5.2 Bestemmingsregels

5.2.1 Opbouw bestemmingen

De opbouw van de bestemmingen ziet er in beginsel als volgt uit:

- Bestemmingsomschrijving;
- Bouwregels;
- Afwijken van de bouwregels;
- Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden.

5.2.2 De bestemmingen

In het bestemmingsplan worden de volgende bestemmingen, dubbelbestemmingen en gebiedsaanduidingen gehanteerd. **Nog afstemmen met gemeente**

Enkelbestemming Natuur

De voor Natuur aangewezen gronden zijn bestemd voor het behoud en ontwikkeling van de ecologische waarden van het Natuurnetwerk Nederland, waaronder tevens bos wordt verstaan, en voor waterhuishoudkundige doeleinden, waterberging en waterlopen. De gronden mogen tevens gebruikt worden voor extensieve vormen van openluchtrecreatie, zoals wandelen, picknicken en fietsen. Bebouwing is alleen toegestaan als het ten dienste staat van doelmatig beheer en onderhoud van de natuur. Verder is een omgevingsvergunning verplicht voor diverse werkzaamheden.

Dubbelbestemming Waarde – Archeologische verwachting 1 en 2

De dubbelbestemming voor archeologie is gericht op de bescherming en veiligstelling van archeologische (verwachtings)waarden. Voor het uitvoeren van werkzaamheden is archeologisch onderzoek nodig als er dieper wordt gegraven dan 40 cm vanaf maaiveld over een groter oppervlak dan 2500 m² (Archeologie 2) of over een groter oppervlak dan 500 m² (Archeologie 1). Ook voor het aanbrengen of verwijderen van diepwortelende beplantingen is archeologisch onderzoek noodzakelijk.

Dubbelbestemming Waarde – Actiegebied Vennen

Een deel van het plangebied heeft de dubbelbestemming Actiegebied Vennen. Deze gronden zijn mede bestemd voor landbouw en kwelafhankelijke landnatuur. Voor diverse werkzaamheden is een omgevingsvergunning verplicht.

Dubbelbestemming Leiding – Hoogspanningsverbinding

De gronden met de bestemming Leiding – Hoogspanningsverbinding zijn bestemd voor de door het plangebied lopende bovengrondse hoogspanningsleiding. De met deze bestemming aangewezen gronden zijn mede bestemd voor de bescherming van het woon- en leefklimaat in verband met de leiding.

Gebiedsaanduiding Overige zone - Gelders Natuurnetwerk

De gronden behorend tot het Gelders Natuurnetwerk zijn tevens bestemd voor bescherming, behoud, herstel of duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken van het gebied.

5.3 Algemene regels

5.3.1 Anti-dubbeltelregel

Een anti-dubbeltelregel wordt opgenomen om te voorkomen dat, wanneer volgens een bestemmingsplan bepaalde bouwwerken niet meer dan een bepaald deel van een bouwperceel mogen beslaan, het opengebleven terrein ook nog eens meetelt bij het

toestaan van een ander gebouw of bouwwerk, waaraan een soortgelijke eis wordt gesteld. De opgenomen anti-dubbeltelregel is gelijkloidend aan de in het Besluit ruimtelijke ordening voorgeschreven formulering.

5.3.2 Overige algemene regels

Voor het hele plangebied geldt een aantal algemene regels. Het gaat hier om algemene bouw- en gebruiksregels, mogelijkheden om af te wijken van bepaalde, in het bestemmingsplan geregelde, onderwerpen, en procedureregels worden behandeld. Het plangebied heeft een algemene aanduidingsregel 'Milieuzone – veengebied kwetsbaar voor oxidatie'. Binnen deze aanduiding zijn bodembewerkingen in agrarische bestemmingen die tot gevolg hebben dat veen aan de oppervlakte wordt gebracht, niet toegestaan.

5.4 Overgangs- en slotregels

5.4.1 Overgangsregel

In deze regels wordt het overgangsrecht, zoals voorgeschreven in het Besluit ruimtelijke ordening en de Wabo, overgenomen.

5.4.2 Slotregel

Als laatste wordt de slotregel opgenomen, ook zoals voorgeschreven in het Besluit ruimtelijke ordening. Deze regel geeft aan hoe het plan kan worden aangehaald.

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Economische uitvoerbaarheid

In artikel 6.12, lid 1 en 2 van de Wro is bepaald dat de gemeente bij een besluit tot vaststelling van een bestemmingsplan een exploitatieplan vaststelt voor gronden waarop een bouwplan is voorgenomen als bedoeld in artikel 6.2.1. Bro. Met de realisatie van het plangebied naar nieuwe natuur is geen sprake van een bouwplan in de zin van artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening. Om die reden hoeft er geen exploitatieplan te worden vastgesteld.

Conclusie

De gronden in het plangebied zijn in eigendom van Staatsbosbeheer en Provincie Gelderland en zullen ook door deze partijen worden ontwikkeld. Met het initiatief zijn geen kosten voor de gemeente gemoeid, anders dan kosten die op basis van de gemeentelijke legesverordening in rekening zullen worden gebracht. De economische uitvoerbaarheid is hiermee voldoende aangetoond.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.2.1 Gemeente

PM

6.2.2 Omgeving

In het voortraject hebben diverse gesprekken plaatsgevonden met de bewoners van Parksesteeg 2, 2a, 2b en 4. De bewoners zijn aan de hand van het schetsontwerp op de hoogte gebracht van de voorgenomen inrichtingsmaatregelen. *Nog aanvullen met info Jasper (participatieverslagen?)*

6.2.3 Procedure

Het ontwerpbestemmingsplan wordt 6 weken ter inzage gelegd. In deze periode heeft een ieder de mogelijkheid zienswijzen in te dienen bij het college van burgemeester en wethouders. De ingekomen zienswijzen worden vervolgens betrokken bij hun besluit omtrent de vaststelling van het bestemmingsplan. De gemeenteraad is het bevoegd gezag voor het vaststellen van het bestemmingsplan.

Na vaststelling wordt het bestemmingsplan, samen met het besluit tot vaststelling hiervan, opnieuw 6 weken ter inzage gelegd. Gedurende deze periode kunnen belanghebbenden tegen dit besluit beroep aantekenen bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Bijlagen

Gebiedsinrichting

het uitwerken van o.a. inrichtingsvisies in ontwerpen, bestekken of andere contractvormen en uitvoeringsbegeleiding

Water & Veiligheid

onderzoek, advies en beleidsondersteuning waarna ontwerp, bestek (of andere contractvorm) en uitvoeringsbegeleiding van maatregelen kunnen volgen

Infrastructuur

het uitwerken van technische ontwerpen, bestekken en uitvoeringsbegeleiding voor civiele constructies zoals wegen, bruggen en pleinen